

Καθώς συζητούνται οι επιμέρους όψεις της ανάπτυξης, να θυμάστε ότι πρόκειται για μια πολύπλοκη διαδικασία και ότι όλες οι πλευρές της εξέλιξης ενός παιδιού συνδέονται μεταξύ τους. Μολονότι η φυσική, γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη μπορούν να αποτελέσουν χωριστές ενότητες σε ένα βιβλίο, στην πραγματικότητα όχι μόνο είναι συνυφασμένες αλλά επιπλέον επηρεάζονται από το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά.

Πρώτη παιδική ηλικία

Γνωστική ανάπτυξη

Απόκτηση της γλώσσας

Φυσική ανάπτυξη

Δεξιότητες μεγάλων και μικρών μυών

Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη

Προκοινωνική συμπεριφορά

Μέση παιδική ηλικία

Γνωστική ανάπτυξη

Μνημονικές και μεταγνωστικές δεξιότητες

Φυσική ανάπτυξη

Σωματική ανάπτυξη

Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη

Έννοια του εαυτού, αυτοεκτίμηση και σχέσεις με συνομηλίκους

Εφηβεία

Γνωστική ανάπτυξη

Υποθετικοπαραγωγικός συλλογισμός

Φυσική ανάπτυξη

Ήβη

Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη

Διαμόρφωση ταυτότητας, κοινωνική υπευθυνότητα και στενές διαπροσωπικές σχέσεις

Σχήμα 3.1 ■ Κεντρικά ζητήματα της ανάπτυξης κατά την πρώτη παιδική, τη μέση παιδική και την εφηβική ηλικία

Εδώ παρατίθενται κάποια σημαντικά αναπτυξιακά ζητήματα που παίζουν χαρακτηριστικό (αλλά όχι αποκλειστικό) ρόλο στη διάρκεια καθενός από τα τρία ευρέα ηλικιακά επίπεδα για τα οποία γίνεται λόγος σε αυτό το κεφάλαιο.